

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Het Enkhuizer Alternatief



Voorwoord

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van Het Enkhuizer Alternatief (HEA).

HEA is een lokale partij die voortkomt uit de inwoners van Enkhuizen zelf. Wij zijn opgericht met één helder doel: het vertegenwoordigen van de lokale belangen van alle Enkhuizers, zonder inmenging van landelijke partijen, politieke ideologieën of externe lobbygroepen. Dit maakt ons uniek en krachtig.

Openheid en transparantie staan centraal voor HEA. We willen dat alle processen en besluiten helder, toegankelijk en openbaar zijn voor iedereen. Dit houdt in dat we informatie delen over hoe besluiten tot stand komen en welke overwegingen daarbij een rol spelen. Op deze manier bouwen we vertrouwen op tussen de politiek en de inwoners van Enkhuizen.

Eerlijke politiek zet zich in voor gelijke kansen en rechtvaardigheid voor iedereen. We willen een inclusieve samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of situatie, de kans krijgt om bij te dragen aan de toekomst van onze stad. Daarom dragen we op een constructieve manier bij aan het politieke debat, zowel door het indienen van mondelinge en schriftelijke vragen als door het aanleveren van moties, amendementen en suggesties.

Samen willen we in Enkhuizen een omgeving creëren waarin iedereen zich gehoord voelt. Dit betekent dat we niet alleen luisteren naar de ideeën en zorgen van onze burgers, maar hen ook actief betrekken bij het nemen van beslissingen die hun leven beïnvloeden. We willen werken aan een Enkhuizen waar iedereen zich verbonden voelt en waar we samen bouwen aan een betere toekomst.

In de afgelopen 4 jaar zijn we actief het gesprek aangegaan met individuele inwoners, ondernemers, en verenigingen. Ook hebben we op een constructieve manier bijgedragen aan het politieke debat, zowel door het indienen van mondelinge en schriftelijke vragen als door het aanleveren van moties, amendementen en suggesties.

In aanloop naar de komende gemeenteraadsverkiezingen van 2026 zullen wij dit voortzetten om samen de belangen van Enkhuizen op de best mogelijke manier te kunnen behartigen.

Open. Eerlijk. Samen.

Doe mee en stem bij de verkiezingen op het Enkhuizer Alternatief!

Speerpunten van HEA

- Open en zichtbaar gemeentebestuur in Enkhuizen, waarbij wordt ingezet op participeren in plaats van informeren.
- Een voelbaar, veilig en leefbaar Enkhuizen voor alle inwoners.
- Versnelde aanpak van woningbouw, met verscheidene woonvormen voor jong en oud.
- Voortvarende aanpak van parkeer en verkeersbeleid, zowel in de binnenstad als in de buitenwijken.
- Consequente uitvoering van het handhavingsbeleid in Enkhuizen.
- Een actieve stad, met een sterk sportbeleid en moderne sportaccommodaties.
- Cliënt-vriendelijke, bereikbare zorg en dienstverlening voor Enkhuizers.
- Een groene stad waarin duurzame initiatieven worden gesteund.
- Flexibel vestigingsklimaat voor ondernemers, zowel in het centrum als op de industrieterreinen.
- Concrete stappen om op termijn te komen tot één SED gemeente.
- Onderlinge verbinding, in samenwerking met verenigingen en buurtinitiatieven.

Inhoud

Voorwoord	2
Speerpunten van HEA	3
Onze Leefomgeving	5
Veiligheid en Verkeer	5
Beheer Openbare Ruimte	8
Economie	9
Duurzaamheid en Milieu	11
Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen	13
Zorg en Onderwijs	14
Onderwijs	14
Sociaal Domein	16
Gemeente	17
Transparant Bestuur en Ondersteuning	17
Financiën	19
SED	20
Sport, Cultuur en Recreatie	22
Sport	22
Cultuur	23
Recreatie	25

Onze Leefomgeving

Veiligheid en Verkeer

Veiligheid in Enkhuizen

Iedere inwoner van Enkhuizen moet zich vrij, gezien en veilig voelen. Of je nu 's avonds door de stad wandelt, met vrienden uitgaat of naar huis fietst: veiligheid mag nooit een kwestie van geluk zijn. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een prettige en leefbare stad. Toch geven inwoners aan dat sommige plekken in Enkhuizen onveilig aanvoelen, vooral in de avonduren. Donkere doorgangen, slecht verlichte fietsroutes en weinig sociale controle dragen hieraan bij. Ook op het gebied van sociale veiligheid, zoals intimidatie op straat of ongelijk gedrag tegenover vrouwen, is er werk aan de winkel.

HEA wil dat iedereen zich veilig voelt in Enkhuizen, overdag én 's avonds. Daarom zetten we in op zichtbare verbeteringen die snel resultaat geven voor een veilige, toegankelijke stad waarin iedereen zich met vertrouwen kan bewegen. Dat kunnen we bijvoorbeeld doen door:

- Beter licht en zicht in de openbare ruimte te creëren;
- Meer sociale betrokkenheid en respect te normaliseren;
- Extra aandacht voor sociale veiligheid te vragen.

Kleine stappen, grote oplossingen

HEA wil samen met inwoners onderzoeken welke plekken als onveilig worden ervaren, zoals het gebied rond het station, het Snouck van Loosenpark, de Dreef en enkele stegen in de binnenstad. Inwoners kunnen suggesties doorgeven via de gemeentelijke website of sociale media. Met de focus op deze plekken kan de verlichting in Enkhuizen worden verbeterd, kan het groen beter worden onderhouden en kan de omgeving beter worden schoongemaakt. Dit draagt bij aan de overzichtelijkheid van de ruimte waardoor deze plekken veiliger kunnen worden ervaren door de inwoners.

Deze verbeteringen hoeven niet alleen van bovenaf gerealiseerd te worden, HEA vindt het belangrijk om ook kleine initiatieven vanuit de inwoners te ondersteunen. Dit kan zo klein zijn als een buurtapp, maar HEA denkt hierbij ook aan initiatieven zoals een opruimactie.

Sociale veiligheid kan op verschillende manieren verbeterd worden. HEA denkt hierbij bijvoorbeeld aan een campagne om respectvol gedrag te stimuleren, waarbij inwoners worden opgeroepen om alert te zijn en naar elkaar om te kijken. Daarnaast wil HEA dat handhaving en politie op vaste momenten zoals de avonduren zichtbaar aanwezig is, omdat dit preventief kan werken en het veiligheidsgevoel kan versterken.

Met relatief kleine stappen kan veiligheid en het gevoel van veiligheid al veel verbeterd worden. HEA vindt het dan ook essentieel dat hierin op korte termijn actie wordt ondernomen, om ervoor te zorgen dat Enkhuizen een veilige en gastvrije stad blijft.

Parkeer en verkeer

Als er één onderwerp is waar de rapporten en haalbaarheidsonderzoeken zich opstapelen, dan is dat wel de parkeerdruk en de verkeersoverlast in de stad. Al in 2011 heeft de raad besloten dat er een invoeringsplan betaald parkeren moet komen. Tien jaar en vele rapporten later is dat opnieuw bevestigd en is er geld beschikbaar gesteld om dit ook daadwerkelijk te gaan doen. Voor HEA is betaald parkeren altijd een logische stap geweest om de verkeers- en parkeeroverlast te verminderen in de binnenstad van Enkhuizen.

In de afgelopen raadsperiode zijn slechts kleine stapjes gezet. Toch lijkt het er nu op dat in 2026 betaald parkeren daadwerkelijk wordt ingevoerd. Op dat moment start in Enkhuizen een periode van experimenteren, want er is nog weinig bekend over het effect van deze nieuwe stap. Er is nu een begin gemaakt, maar HEA wil dat er ook wordt doorgepakt door verdere concrete stappen te zetten die zichtbaar zijn voor inwoners en direct bijdragen aan het verminderen van de parkeeroverlast.

Structurele oplossingen

Tijdelijke maatregelen lossen uiteindelijk niets op. De focus moet liggen op het investeren in structurele oplossingen. Hierbij denkt HEA bijvoorbeeld aan de volgende mogelijkheden:

- Uitbreiding van de parkeercapaciteit op bijvoorbeeld de Ossenmarkt door het realiseren van meerdere parkeerdekken.
- Inzet van locaties zoals het Flevoland-terrein als langparkeerlocatie voor auto's die langer dan één dag geparkeerd worden.
- Efficiënt gebruik van ruimte in en rondom de stad door combinaties van wonen, parkeren en werken te creëren.
- Stimuleren van initiatieven van ondernemers op bestaande industrieterreinen ten aanzien van parkeren, milieu en verduurzaming.
- Zichtbare boa's, in de stad en in de buitenwijken, met voldoende bevoegdheden om strikte handhaving vorm te geven waar nodig.

Voor HEA mag parkeerbeleid nooit worden ingezet als verdienmodel voor de gemeente of als een automatische reflex om de bestaande parkeerdruk te verminderen. De tarieven moeten redelijk en transparant zijn én in verhouding staan tot de voorzieningen die bewoners en bezoekers ervoor terugkrijgen.

Beheer Openbare Ruimte

Erfgoed

Enkhuizen is doordrenkt van geschiedenis. Onze monumenten, havens, karakteristieke gevels en historische straatbeelden vormen niet alleen het culturele hart van de stad, maar ook een bron van trots en aantrekkingskracht. Ze verbinden bewoners met hun omgeving en bezoekers met het verhaal van onze stad.

HEA ziet erfgoed niet als last, maar als troef. Monumenten en historische structuren dragen bij aan de identiteit, het toerisme en de leefbaarheid van Enkhuizen. Daarom verdient ons erfgoed een actief en toekomstbestendig beleid. Erfgoed moet met respect en liefde onderhouden worden. Daarin wordt het beschermd tegen verwaarlozing en overmatige commercialisering. Het erfgoed van Enkhuizen zou geen obstakel maar juist een uitgangspunt voor ruimtelijke en economische ontwikkelingen moeten zijn.

Wij willen investeren in het behoud en hergebruik van monumenten. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door:

- Historische panden een nieuwe maatschappelijke of culturele functie te geven;
- Eigenaren te ondersteunen bij duurzaam onderhoud;
- Samen te werken met erfgoedorganisaties, ondernemers en bewoners.

Enkhuizen heeft de unieke kans om zich te profileren als een stad waar verleden, heden en toekomst hand in hand gaan. HEA maakt zich sterk voor een erfgoedbeleid dat dit mogelijk maakt.

Economie

Erfgoed en economie

Een vitale lokale economie is essentieel voor werkgelegenheid, leefbaarheid én de kracht van de stad. HEA wil dat alle ondernemers de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen. Daarbij hoort gericht beleid dat verbindt, versterkt en voorkomt dat kansen verloren gaan.

Ondernemen in Enkhuizen betekent ook ondernemen met oog voor de stad waarin je werkt. De historische omgeving is niet alleen decor, maar ook een wezenlijk onderdeel van de aantrekkingskracht van Enkhuizen voor bezoekers én bewoners.

HEA ziet erfgoed en economie dan ook niet als tegenpolen maar als versterkers van elkaar. Door de geschiedenis van Enkhuizen actief te betrekken bij economische ontwikkeling vergroten we het onderscheidend vermogen van de stad. Waar historische charme en ondernemerschap samenkomen, ontstaat een krachtig en duurzaam toekomstbeeld.

Er zijn verschillende manieren om erfgoed en economie samen te brengen:

- Historisch geïnspireerde winkelconcepten, horeca of culturele initiatieven;
- Vakmanschap en ambachtelijke ondernemingen die aansluiten bij de rijke maritieme en handelsgeschiedenis;
- Kleine ondernemers en startups die gebruik maken van bijzondere panden op unieke locaties;
- Cultureel toerisme, zoals stadswandelingen, exposities, erfgoedroutes en evenementen die historie beleefbaar maken;
- Samenwerkingen tussen ondernemers en erfgoedinstellingen, waarbij monumenten worden benut zonder dat hun waarde verloren gaat.

Actieve ondersteuning

Naast de historie van Enkhuizen vindt HEA ook dat het midden- en kleinbedrijf centraal staat voor de economie. Hierin vindt HEA dat het MKB beter gefaciliteerd moet en kan worden. Ondanks dat de ondernemersvereniging een goed instrument is, is dit geen excuus voor passiviteit vanuit de gemeente. Actieve ondersteuning, duidelijke communicatie en een aanspreekbare overheid zijn randvoorwaarden voor succesvol ondernemerschap.

HEA ziet een aantal onderdelen van de economie waarin een actieve rol voor de gemeente weggelegd en zelfs noodzakelijk is. Denk hierbij aan de Schepenwijk steeds voller raakt, waardoor de noodzaak steeds hoger wordt om de Krabbersplaat efficiënt in te richten en goed te benutten. Of denk hierbij aan de Westerstraat waar steeds meer winkels verdwijnen, waardoor de kernfunctie van de Westerstraat en omgeving in het geding komt.

Hierin zijn verschillende mogelijkheden voor de gemeente:

- Efficiënte en slimme beleidskeuzes om de schaarse ruimte te benutten.
- Aanmoediging van regionale inzet op doelmatig gebruik van bestaande industrieterreinen, om verspilling van ruimte en middelen te voorkomen.
- Een actief herstructureringsbeleid gericht op behoud en terugkeer van functies.
- Onderzoek naar de mogelijkheid om lege panden in te vullen met kleine bedrijvigheid, ateliers, werkplaatsen of combinaties van wonen en werken.

- Samenwerking met lokale ondernemers om de weekmarkt te integreren in het winkel- en horecagebied.

Toerisme

Toerisme is geen zaak meer van één gemeente. Bezoekers denken in regio's, niet in de grenzen van gemeenten. HEA pleit daarom voor een regionale aanpak van toerisme en een samenwerking met andere gemeenten in West-Friesland.

Enkhuizen profiteert als het regionale aanbod goed op elkaar aansluit en bezoekers worden verleid om langer te blijven én terug te komen. Dit kan bijvoorbeeld als volgt geconcretiseerd worden:

- Oprichting van een regionale regiegroep voor onder andere marketing, evenementen, routes en culturele programma's.
Hierdoor kan de planning van de verschillende activiteiten binnen de regio op elkaar afgestemd worden, waardoor deze niet allemaal op dezelfde momenten plaatsvinden maar juist worden verspreid.
- Regionale financiering en uitvoering van toerismebeleid, waardoor versnippering en dubbel werk wordt voorkomen.

Duurzaamheid en Milieu

Verduurzaming

Een gezonde leefomgeving vraagt om duidelijke keuzes, brede betrokkenheid en ruimte voor initiatieven. HEA staat voor een haalbare en mensgerichte aanpak van duurzaamheid, waarbij inwoners, ondernemers en overheid samen verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst van onze stad.

Verduurzaming moet geen kwestie worden van dwang, maar van ruimte bieden, ondersteunen en samenwerken. Daarom pleit HEA voor een integraal plan voor milieu en energie, waarin de regio, stad, bedrijventerreinen en buitengebieden samenhangend worden meegenomen in de noodzakelijke transitie. Dit kan vervolgens worden opgenomen in bijvoorbeeld parkeer- of woonbeleid. Zo worden de duurzame plannen direct onderdeel van ruimtelijke keuzes, in plaats van dat deze achteraf moeten worden ingevoegd.

Het aantal elektrische auto's groeit snel, ook in Enkhuzen. HEA wil dat de gemeente anticipeert op deze groei, door nu al te zorgen voor een toekomstbestendige laadinfrastructuur. Hierin is het belangrijk dat laadpalen op een strategische manier verspreid worden over wijken, bedrijventerreinen, en toeristische hotspots. Ook pleit HEA voor een uitvoerbare en betaalbare omschakeling naar duurzame woningen en energie. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de volgende oplossingen:

- Isolatie als eerste stap in verduurzaming;
- Subsidies voor mensen met lage- en middeninkomens;
- Zonnepanelen eerst op daken, daarna pas op velden;
- Geen grootschalige windturbines nabij woongebieden;
- Stimuleren en faciliteren van ondernemers die actief mee willen werken aan duurzame initiatieven.

Groen Enkhuzen

Een leefbare stad is een groene stad. HEA staat voor het behoud en de uitbreiding van het groen in Enkhuzen. Dat betekent niet alleen meer bomen en planten, maar ook een doordacht beleid dat natuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie serieus neemt. Hierin kunnen de volgende onderwerpen worden meegenomen:

- Maaibeeld dat periodiek wordt geëvalueerd en aangepast waar nodig – met oog voor ecologie, biodiversiteit en esthetiek;
- Kwalitatief hoogstaand bomenbeleid, met structurele aanplant, goed beheer en bescherming van bestaande volwassen bomen;
- Voortvarende aanpak van locaties met (mogelijke) bodem- of luchtvervuiling;
- Natuurinclusief bouwen, met ruimte voor bomen, nestkasten, biodiversiteit en waterberging.

Ondersteuning en inzicht

De gemeente Enkhuzen biedt via het Duurzaam Bouwloket gratis en onafhankelijk advies aan bewoners over mogelijkheden zoals isolatie, zonnepanelen en warmtepompen. Daarnaast is er sinds december 2024 een subsidie beschikbaar voor eigenaren van koopwoningen met energielabel D, E, F of G. Hoewel dit een goed begin is, wil HEA meer dan alleen subsidies. Wij pleiten ervoor om

inwoners en ondernemers actief te betrekken bij de verduurzaming, bijvoorbeeld door te focussen op:

- Ruimte voor particuliere initiatieven, zoals collectieve zonne-energieprojecten, buurtisolatie of lokale deelnetwerken;
- Gesprekken met ondernemers op bedrijventerreinen om kansen voor duurzame energieopwekking en efficiëntie te bespreken en niet aan hen op te leggen;
- Versterking van het energienet, zodat nieuwe duurzaamheidsinitiatieven ook technisch mogelijk zijn.

Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen

Wonen

Een fijne en veilige woonplek is de basis van ieders leven. Maar in Enkhuizen staat die basis onder druk. De woningnood is hoog, maar tegelijkertijd hebben veel bestaande woningen achterstallig onderhoud of voldoen ze niet meer aan de eisen van deze tijd. Ook nieuwe projecten lopen vertraging op of sluiten onvoldoende aan bij de lokale behoefte. HEA vindt dat wonen geen luxe mag zijn. Wonen is een recht, geen verdienmodel. Daarom zetten wij ons in voor een helder, eerlijk en toekomstgericht woonbeleid, waarbij de menselijke maat centraal staat. De gemeente moet actief sturen op woningbouw die past bij de vraag in onze stad. Dat betekent:

- Starterswoningen voor jongeren;
- Betaalbare koop- en sociale huurwoningen voor lage en middeninkomens;
- Seniorenwoningen en levensloopbestendige woningen, zodat ouderen zelfstandig kunnen blijven wonen in hun vertrouwde wijk;
- Generatie-verbindend wonen, door bij nieuwbouw de optimale mix te maken tussen verschillende generaties;
- Bevordering van doorstroming en versterking van de gehele woonketen.

Onze samenleving vergrijsd en steeds meer mensen hebben een vorm van ondersteuning nodig. HEA vindt dat wonen en zorg slimmer moeten worden gecombineerd. Zo moet zorg dichtbij georganiseerd kunnen worden, in de wijk of straat waar mensen wonen. Daarmee voorkomen we vereenzaming, verplaatsing naar dure instellingen en onnodige zorgkosten. Wij willen daarom ruimte bieden aan:

- Aanpasbare woningen in de buurt van zorgvoorzieningen;
- Woonvormen met gemeenschappelijke voorzieningen;
- Mogelijkheid tot mantelzorgwoningen, zonder onnodige regels of bureaucratie.

Leefbaarheid

Een prettige leefomgeving gaat verder dan alleen stenen en vierkante meters. Leefbaarheid is het resultaat van aandacht, onderhoud en onderlinge betrokkenheid. Wij zien dat sommige buurten onder druk staan door verwaarlozing, overlast of gebrek aan voorzieningen. Daarom maakt HEA zich sterk voor onder andere:

- Extra inzet op het principe 'schoon, heel en veilig' in kwetsbare wijken;
- Ondersteuning voor buurtinitiatieven, zoals budgetten die inwoners zelf kunnen inzetten;
- Herstel van speelvoorzieningen en ontmoetingsplekken;
- Actieve aanpak van verloedering en leegstand;
- Verbinding tussen jong en oud, bijvoorbeeld door wijkprojecten;
- Zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de gemeente in de wijken.

Ook het buitengebied van Enkhuizen verdient aandacht. Hier wonen mensen vaker verspreid, maar de zorgen over leefbaarheid zijn net zo groot. HEA denkt daarbij aan bereikbaarheid, veiligheid, en voorzieningen met een focus op:

- Behouden van het landelijke karakter van het buitengebied;
- Goede bereikbaarheid en infrastructuur, ook voor fietsers en hulpdiensten;
- Respect voor agrarische ondernemers en natuurbelangen.

Zorg en Onderwijs

Onderwijs

Onderwijs in Enkhuizen

Goed onderwijs begint bij een goede plek om te leren. In Enkhuizen weten we dat als geen ander. Generaties kinderen zijn hier opgegroeid met vertrouwde scholen in de wijk, plekken waar kennis, vriendschap en gemeenschap samenkomen.

Helaas zijn veel van deze gebouwen inmiddels verouderd. De werkelijkheid is dat zeven van de acht basisscholen in Enkhuizen ouder zijn dan veertig jaar. Voor een aantal scholen zijn nieuwbouwplannen in voorbereiding en dat is hard nodig. Tegelijkertijd blijven veel andere scholen nog wachten op duidelijkheid.

In de afgelopen decennia is er in Enkhuizen weinig structureel geïnvesteerd in schoolgebouwen. Groot onderhoud werd vaak uitgesteld en nieuwbouw bleef te lang een papieren plan. Daardoor kampen scholen nu met achterstallig onderhoud, slechte ventilatie en een gebrek aan ruimte voor modern onderwijs. Pas de laatste jaren is dat tijt gekeerd. Met de Onderwijshuisvesting 2025 is eindelijk een koers uitgezet: een gezamenlijk plan van gemeente en schoolbesturen om de komende jaren de schoolgebouwen te vernieuwen en toekomstbestendig te maken.

Vooruitgang binnen het onderwijs

De gemeente heeft inmiddels geld gereserveerd voor onderwijshuisvesting, maar tussen plannen op papier en leerlingen in een fris, veilig gebouw zit nog een groot verschil. HEA vindt het essentieel om hier nu in door te pakken, zodat we geen kostbare tijd verliezen. Voor HEA is onderwijs geen kostenpost, maar een investering in onze toekomst. Daarom wil HEA geen eindeloze onderzoeken of rapporten, maar zichtbare vooruitgang:

- Start met de projecten die al zijn voorbereid en maak keuzes voor de volgende scholen.
- Pak onderhoud nu aan. Scholen die nog moeten wachten op nieuwbouw moeten wel veilig, schoon en gezond blijven. Ventilatie, verlichting, binnenklimaat en een veilige en vertrouwde leeromgeving verdienen directe aandacht.
- Nieuwe schoolgebouwen moeten duurzaam en flexibel in gebruik zijn zodat deze ook over twintig jaar nog passen bij het onderwijs van die tijd.
- Samenwerking met de stad. Betrek ouders, docenten en omwonenden bij de plannen, want zij weten wat werkt in hun wijk en hoe de school beter kan aansluiten op de buurt.

Een school voor iedereen

Onderwijs is meer dan leren lezen en rekenen. Het is de plek waar kinderen zich ontwikkelen, waar verschillen worden overbrugd en waar de toekomst van onze stad begint. Daarom wil HEA ook dat Enkhuizen inzet op inclusief onderwijs; kinderen met en zonder extra ondersteuningsbehoefte in een veilige, toegankelijke omgeving.

Sociaal Domein

Het sociaal domein vormt het kloppende hart van de lokale overheid. Hierbij gaat het om onderwerpen die inwoners daadwerkelijk raken, zoals een veilige thuissituatie voor een kind, toegang tot passende zorg, ondersteuning bij schulden, hulp bij het vinden van werk, of begeleiding bij het ouder worden. De gemeente Enkhuzen zet zich in voor een samenleving waarin iedereen kan meedoen, zich gezien voelt en ondersteuning ervaart als dat nodig is. Dit is niet alleen een bestuurlijke opgave, maar vooral ook een morele opdracht. Juist nu bestaanszekerheid onder druk staat, sociale verschillen toenemen en de zorgvraag groeit, is krachtig sociaal beleid urgenter dan ooit.

Tegelijkertijd verandert de omgeving waarin wij werken. Sinds de decentralisatie van taken op het gebied van jeugd, werk en zorg is de overtuiging ontstaan dat ondersteuning beter en effectiever dicht bij de inwoners georganiseerd kan worden. Deze ontwikkeling biedt ruimte voor maatwerk, maar brengt ook complexe verantwoordelijkheden met zich mee. Gemeenten werken nu met beperkte financiële ruimte en stijgende zorgvragen. Daarnaast vragen maatschappelijke ontwikkelingen om een nieuwe manier van denken en handelen.

In die context wil HEA de rol van de gemeente opnieuw helder neerzetten. We willen optreden als betrouwbare partner en regisseur. Ook vinden we het belangrijk om zichtbaar en nabij te zijn, ruimte te bieden aan de kracht van de samenleving en te zorgen voor een vangnet waar dat nodig is. Dat vraagt om samenwerking met inwoners, verenigingen, vrijwilligersorganisaties, scholen, zorg- en welzijnspartijen en andere overheden.

We kiezen voor een sociaal domein dat zorgzaam, toegankelijk, toekomstgericht en financieel houdbaar is. Op al deze vlakken staat de menselijkheid centraal.

Participatie

Deelnemen aan de maatschappij geeft mensen structuur, eigenwaarde en verbondenheid, of zij dit nu via werk, onderwijs, vrijwilligersactiviteiten of buurtinitiatieven doen. Het draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling en aan een vitale samenleving. HEA gelooft in de kracht van mensen. We kijken naar wat iemand wél kan en zoeken samen naar manieren waarop iedereen een bijdrage kan leveren aan de samenleving. Participatie is geen verplichting, maar een kans om talenten te benutten, nieuwe vaardigheden te leren en van betekenis te zijn.

In de praktijk betekent dit dat we inwoners ondersteunen die wel willen meedoen, maar daarbij op drempels stuiten. Denk daarbij aan mensen met een beperking, langdurig werkzoekenden, nieuwkomers, mensen met schulden of met psychische kwetsbaarheid. We bieden begeleiding, scholing, werkervaring en werken samen met lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Ook vrijwilligerswerk, mantelzorg, deelnemen aan wijkoverleggen of het organiseren van buurtactiviteiten zijn waardevolle vormen van participatie. Daarom stimuleren we een breed participatief klimaat waarin mensen op hun eigen manier kunnen bijdragen en waarin alle vormen van inzet worden gewaardeerd.

Balans tussen zorg en houdbaarheid

Het sociaal domein is een van de grootste uitgavenposten van de gemeente. De kosten voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet blijven toenemen. Tegelijkertijd blijven rijksvergoedingen achter bij de werkelijke kosten. Dat leidt tot druk op het gemeentelijk budget.

Het is daarom noodzakelijk om kritisch te kijken naar hoe het sociaal domein is ingericht en hoe het functioneert. Niet om willekeurig te bezuinigen, maar om keuzes te maken die bijdragen aan een kwalitatief en toekomstbestendig stelsel. Daarbij blijft ondersteuning beschikbaar voor wie die echt nodig heeft. HEA denk daarom aan maatregelen die bijdragen aan de balans tussen zorg en houdbaarheid, zoals bijvoorbeeld:

- Het verbeteren van de toegang tot zorg, met meer inzet op lichte vormen van hulp en het eigen netwerk;
- Investeren in preventie en vroegsignalering;
- Herzien van contracten met zorgaanbieders, gericht op efficiëntie en resultaat;
- Strakke monitoring van voorzieningen om verspilling of oneigenlijk gebruik tegen te gaan;
- Een bescheiden aanpassing van de eigen bijdrage voor ondersteuning, met oog voor mensen met een lager inkomen;
- Digitalisering en verbetering van werkprocessen binnen de organisatie;
- Financiële taakstelling aan het College van B&W gericht op kostenbeheersing.

Hieraan zou HEA wel een aantal voorwaarden stellen. De kwaliteit van ondersteuning moet gewaarborgd blijven. Ook moet draagvlak worden georganiseerd via betrokkenheid van cliëntenraden en partners, en moeten de effecten van de maatregelen jaarlijks worden geëvalueerd. Vervolgens moet een deel van de opbrengst opnieuw worden geïnvesteerd in preventie en wijkgericht werken.

De financiële druk op het sociaal domein is groot, terwijl de opgaven alleen maar toenemen. Door scherp te sturen, verstandig te investeren en nauw samen te werken met inwoners en partners, kunnen we de ondersteuning voor inwoners behouden én zorgen voor een houdbaar systeem. Zo bouwen we aan een sociaal domein dat menselijk, toekomstgericht en bestuurbaar blijft.

Gemeente

Transparant Bestuur en Ondersteuning

Lokale besluitvorming

De kracht van lokaal bestuur ligt in het kennen van de situatie op straatniveau. Als onafhankelijke partij zetten wij in op maatwerk: beleid dat aansluit bij de realiteit in Enkhuizen. Daarbij zoeken wij niet naar standaardoplossingen, maar luisteren we naar wat inwoners zelf aandragen. Dit vraagt om een overheid die openstaat voor kritiek, flexibel is in haar aanpak, en durft te vernieuwen. Bewoners moeten kunnen rekenen op een gemeente die doet wat ze zegt en zegt wat ze doet.

Onze stad kent een rijke geschiedenis, sterke wijken, een betrokken gemeenschap en een duidelijke eigen identiteit. Maar het geluid van Enkhuizen dreigt steeds vaker overstemd te worden door beslissingen van bovenaf. HEA wil het "Enkhuizer Geluid" weer krachtig laten klinken, in de raad, in de regio, en daarbuiten. We geloven dat mensen graag betrokken zijn bij hun omgeving, mits ze daar de ruimte en het vertrouwen voor krijgen. HEA staat daarom voor een bestuursstijl die de stad niet voor de inwoners bestuurt, maar met hen.

Participatiebeleid

HEA pleit voor het zo spoedig mogelijk opstellen en invoeren van een uitgebreider Gemeentelijk Participatiebeleid. Dit beleid moet duidelijk maken hoe, wanneer en in welke vorm inwoners invloed kunnen uitoefenen op plannen en besluiten van de gemeente. Het is belangrijk dat dit plan geen generiek model van buitenaf is, maar juist door de gemeente zelf wordt opgesteld. Vervolgens moet dit worden getoetst bij de inwoners, zodat het aansluit op onze lokale realiteit.

Daarnaast pleit HEA voor het oprichten van een Jongerenadviesraad om hen als doelgroep expliciet een plek te geven in het Gemeentelijk Participatiebeleid en als volwaardig gesprekspartner aan tafel te zetten.

Transparant en aanspreekbaar bestuur

Besturen begint bij vertrouwen. Vertrouwen ontstaat alleen als bestuurders eerlijk, duidelijk en aanspreekbaar zijn. HEA vindt daarom dat inwoners zonder drempels in contact zouden moeten kunnen treden met raadsleden of wethouders. Wij vinden het daarnaast vanzelfsprekend dat gemeentelijk beleid begrijpelijk wordt uitgelegd en dat informatie hierover vrij beschikbaar is.

Zonder structurele participatie is er geen solide basis voor draagvlak of vertrouwen. HEA gaat daarom de wijken in om de mening van de inwoners te horen en zal vasthouden aan deze laagdrempelige vorm van inspraak. Ook blijft HEA de inwoners de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan het HEA fractieoverleg.

HEA zet zich in voor een gemeentebestuur waarin openheid de norm is, niet de uitzondering. Dat geldt zowel voor kleine als grote dossiers, bij successen en tegenslagen. Alleen zo kunnen we bouwen aan een gemeente die haar inwoners serieus neemt en waar wederzijds respect het fundament vormt van beleid.

Kwaliteit van dienstverlening

Een toekomstbestendige gemeente vraagt om professionele, toegankelijke en klantgerichte dienstverlening. De manier waarop de gemeente Enkhuizen met haar inwoners communiceert en afspraken nakomt, is bepalend voor het vertrouwen in het bestuur.

Wij vinden dat de bijvoorbeeld de digitale dienstverlening duidelijk, begrijpelijk en laagdrempelig moet zijn. Tegelijkertijd moet er altijd een alternatief beschikbaar zijn voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Goede telefonische bereikbaarheid en de mogelijkheid voor een persoonlijk gesprek aan de balie zijn daarbij essentieel. Een correcte bejegening, tijdige afhandeling van aanvragen en heldere communicatie dragen bij aan een gezonde en wederzijds respectvolle relatie tussen de gemeente en haar inwoners. HEA wil dat deze basis op orde is, altijd en voor iedereen.

Financiën

Een goede uitvoering van bestuur staat of valt met een gezonde boekhouding. De gemeente is hierin afhankelijk van verschillende actoren zoals de landelijke overheid, maar moet uiteindelijk wel zelf de knopen doorhakken. HEA vindt het belangrijk dat het financieel beleid zorgvuldig wordt vormgegeven, waarbij het duidelijk is waarom iets wel of niet kan. De uitvoering van het beleid en eventuele financiële tegenvallers moeten zo min mogelijk ten laste komen van de inwoners.

De landelijke overheid draagt deels zorg voor de financiering van de gemeenten, maar doet dit vaak op een ondoelmatige wijze. Zeker voor gemeenten met een historische ligging maakt dit het opstellen en uitvoeren van financieel beleid erg lastig. Daarom vindt HEA het essentieel dat er een sterke samenwerking plaatsvindt binnen de gemeente, waarin de raad tijdig, volledig en regelmatig door het college geïnformeerd dient te worden over de financiële situatie, zodat hier passend beleid voor kan worden gevormd. Het geld kan maar één keer uitgegeven worden, dus de raad moet van tevoren een goed beeld hebben van de gehele financiële situatie.

Vervolgens is het belangrijk dat het beleid erop gericht is om de beslissingen van de raad zo spoedig mogelijk uit te voeren. Het opstellen en uitvoeren van beleid kost tijd, maar het moet voorkomen worden dat beleidsuitvoering duurder uitpakt dan verwacht, enkel doordat het te lang op de plank is blijven liggen.

In het overkoepelende financiële beleid streeft HEA naar het volgende:

- Een sluitende begroting als uitgangspunt;
- Lokale belastingen die aangepast worden op basis van redelijke argumentatie;
- Lokale kosten besparen door werk met werk te combineren waar mogelijk;
- Subsidies vanuit de provincie en het rijk benutten voor investeringen.

SED

Samen Vooruit

De SED-organisatie is in 2015 ontstaan als antwoord op grote veranderingen binnen het gemeentelijk domein. Door de krachten van drie gemeenten – Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland – te bundelen, is sindsdien gewerkt aan efficiënte dienstverlening, gedeelde expertise en versterkte slagkracht. Nu, ruim tien jaar later, staan we voor een volgende stap: een bestuurlijke fusie.

Enkhuizen is een historische stad met een cultureel en toeristisch belang, het is maritiem georiënteerd en heeft een klein-stedelijke problematiek. Stede Broec is een levendige woongemeente van verschillende dorpen met een regionale winkelfunctie. Drechterland kenmerkt zich als een uitgestrekte plattelandsgemeente met een sterke agrarische oriëntatie. Samen vormen zij een complementair geheel, waarin stedelijke, dorpse en landelijke kwaliteiten elkaar versterken. In deze regio speelt bovendien de internationale Seed Valley een vooraanstaande rol. In dit centrum voor zaadveredeling en -technologie staan onder andere innovatie en ondernemerschap centraal.

Deze diversiteit ziet HEA als een kracht voor de SED, en HEA denkt dat een bestuurlijke fusie de inwoners van de SED gemeenten ten goede zal komen. Bij de aanstelling van de nieuwe burgemeester heeft de raad er ook nadrukkelijk voor gekozen om de burgemeester te vragen werk te maken van het verdere samengaan. HEA wil hier als partij de komende periode mee aan de slag gaan. Niet morgen één gemeente, maar wel stappen zetten om de discussie te starten.

Gelijkwaardigheid als uitgangspunt

Een fusie kan alleen slagen als deze wordt gebaseerd op gelijkwaardigheid. Dat betekent geen dominantie van de ene gemeente over de andere, maar een samensmelting waarin alle drie hun eigen kracht en identiteit behouden. Cultuurhistorie, lokale eigenheid en dorpskarakter zijn waarden die we koesteren en willen behouden. Niet nivelleren, maar versterken.

De kracht van West-Friesland zit in de gemeenschapszin, de no-nonsense mentaliteit en het samen aanpakken. Die cultuur willen we behouden én benutten. Een fusie betekent dan ook niet het opgaan in een kleurloze eenheidsstructuur, maar het bouwen aan een nieuwe gemeente die ruimte laat voor lokale eigenheid en buurtgericht bestuur. Daarbij maakt HEA zich ook sterk voor voldoende steunpunten en herkenbare aansprekpunten in buurten, dorpen en wijken.

Kracht van de fusie

HEA ziet verscheidene voordelen van een bestuurlijke fusie. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan het volgende:

- Efficiëntere organisatie en lagere bestuurlijke kosten;
- Meer bestuurskracht en beleidsruimte voor grote opgaven zoals woningbouw en energietransitie;
- Betere dienstverlening en meer specialisatie binnen het ambtenarenapparaat;
- Vergroting van de strategische positie in de regio en bij de landelijke overheid;
- Versterking van de economische ontwikkeling;
- Eenduidigheid ten aanzien van beleid en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld het sociaal domein, horeca en vergunningen;

Natuurlijk zijn er ook zorgen. Zorgen over bijvoorbeeld verlies van lokale zeggenschap, verminderde nabijheid van het bestuur, of identiteitsverlies. Deze signalen neemt HEA zeer serieus. Daarom kiezen we voor een organische, stapsgewijze en transparante aanpak. Dit betekent geen top-down besluitvorming, maar juist een proces waarbij inwoners, raadsleden, maatschappelijke partners en ondernemers betrokken worden. Vrijwilligheid, draagvlak en goede communicatie zijn hierin essentieel.

Toekomstbestendig bestuur

Voor HEA is de opgave helder: bouwen aan een krachtige gemeente die slagvaardig en nabij is. Een gemeente die dienstbaar is aan haar inwoners, die lokale gemeenschappen versterkt en die zich voorbereidt op de toekomst. Een fusie biedt daarvoor het beste perspectief.

De SED-samenwerking tot dusver heeft laten zien dat gezamenlijke inzet werkt. De volgende logische stap is een bestuurlijke fusie die niet alleen efficiëntie en kracht oplevert, maar ook recht doet aan de eigenheid van iedere plek. Samen kunnen we méér en samen kunnen we het beter doen, voor de inwoners van nu en van de toekomst.

Sport, Cultuur en Recreatie

Sport

Vitale samenleving

Sport en beweging dragen bij aan een gezonde, energieke en veerkrachtige samenleving. Mensen die sporten of bewegen voelen zich zowel fysiek als mentaal fitter. Ook bevordert sport de sociale cohesie, vermindert sport de zorgkosten en draagt het bij aan de ontwikkeling van jongeren, ouderen en de leefbaarheid van buurten. Daarom willen we een actief, laagdrempelig en toekomstgericht sportbeleid voeren. Hierin moet ruimte zijn voor zowel de georganiseerde sport als de individuele sporter, maar ook voor nieuwe sportvormen en initiatieven vanuit de samenleving.

Sportbeleid

HEA vindt dat de gemeente hierin een actieve rol moet spelen. Er moet een integraal sportbeleid worden opgesteld, met daarin niet alleen de doelstellingen maar ook een planning en tijdlijn. Dit schept de randvoorwaarden voor een bloeiend sportklimaat in Enkhuizen. Ook wil HEA initiatieven vanuit de samenleving faciliteren, sportverenigingen ondersteunen en partijen met elkaar verbinden. Het is daarbij essentieel om in de sportinfrastructuur te investeren, onder andere door samenwerking binnen de SED organisatie op te zoeken om het sportbeleid te versterken en verbreden.

Een inventarisatie van de bestaande sportaccommodaties en de sportbehoeften kan bijdragen aan een efficiënte uitbreiding en opwaardering van de sportmogelijkheden binnen Enkhuizen. Ook het opzetten van een lokaal sportoverleg, met bijvoorbeeld de sportraad, sportverenigingen, scholen en zorgpartners draagt hieraan bij. Door zorgpartners bij het sportoverleg te betrekken, kan ook de deelname van kwetsbare doelgroepen worden aangemoedigd.

Met het sportbeleid streeft HEA ernaar om onder andere het volgende te realiseren:

- Multifunctioneel inzetbare sportaccommodaties;
- Gecombineerd sportterrein, waar ruimte is voor meerdere sporten zoals klimmen en voetbal;
- Openbare sportplekken, vrij toegankelijk voor inwoners in elke wijk of buurt;
- Buitenruimte waarin de individuele sporters zoals hardlopers en fietsers gefaciliteerd worden;

Cultuur

Enkhuizen is een stad met een rijke geschiedenis en een levendige cultuur. Al eeuwenlang bruist het hier van creativiteit, vakmanschap en gemeenschapszin. Cultuur is overal in Enkhuizen. Het leeft in de Drommedaris, de bibliotheek, de scholen, in de zorgcentra, grote evenementen zoals het Jazz Festival, de Harddraverij en de vele buurtactiviteiten die bewoners met elkaar verbinden. Er is een groot aantal organisaties en verenigingen dat actief is op het gebied van sport, kunst, zorg en welzijn. Deze rijkdom aan voorzieningen en initiatieven maakt Enkhuizen bijzonder en draagt sterk bij aan de leefbaarheid van onze stad.

HEA vindt het belangrijk om dit voorzieningenniveau op peil te houden en verder te versterken. Juist deze culturele en sociale infrastructuur zorgt ervoor dat mensen elkaar ontmoeten, zich betrokken voelen bij hun buurt en samen bouwen aan een hechte gemeenschap.

Cultuur als bron van verbinding

Cultuur zorgt ervoor dat mensen elkaar ontmoeten en zich thuis voelen in hun stad, of het nu gaat om een voorstelling in het theater, een expositie in het Zuiderzeemuseum, een muziekavond in de binnenstad, of een creatieve activiteit in het buurthuis. Daarom wil HEA dat cultuur voor iedereen zichtbaar en toegankelijk is. Wij ondersteunen initiatieven die cultuur dichterbij de inwoners brengen: in scholen, in zorgcentra, in buurthuizen en op straat.

HEA vindt het belangrijk dat kinderen zo vroeg mogelijk in aanraking komen met cultuur. Kunst en cultuur dragen bij aan de ontwikkeling van creativiteit, zelfvertrouwen en verbeeldingskracht. Ze helpen kinderen om zichzelf te uiten en de wereld op een andere manier te zien.

We streven naar een sterkere samenwerking tussen scholen en culturele instellingen in Enkhuizen. Scholen hoeven dit niet alleen te dragen, de culturele sector kan en wil hier een actieve bijdrage aan leveren. De gemeente kan een verbindende rol spelen door initiatieven vanuit de culturele wereld te ondersteunen, zodat scholen ontlast worden en cultuuronderwijs een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de schooltijd van elk kind.

Musea als verhalenvertellers van de stad

De musea in Enkhuizen spelen een sleutelrol in het behoud én het vertellen van onze geschiedenis. Hierbij denkt HEA bijvoorbeeld aan het Zuiderzeemuseum, dat met haar unieke binnen- en buitenlocaties het verleden van de Zuiderzee met actuele thema's als duurzaamheid, identiteit en vakmanschap verbindt.

Daarnaast dragen ook kleinere musea, erfgoedlocaties, galeries en historische initiatieven bij aan het culturele profiel van de stad. HEA ziet de musea niet alleen als bewaarders van erfgoed, maar ook als actieve spelers in de samenleving: plekken van ontmoeting, educatie en inspiratie.

We stimuleren samenwerking tussen musea, scholen en andere culturele instellingen, zodat erfgoed een levend onderdeel blijft van onze lokale identiteit. De verhalen van Enkhuizen verdienen het om verteld, gedeeld en doorgegeven te worden, door en voor onze inwoners.

Cultuur als fundament voor een vitale toekomst

Een stad die investeert in cultuur, investeert in haar toekomst. Cultuur vergroot het welzijn, versterkt de sociale samenhang en trekt nieuwe bezoekers, bewoners en ondernemers aan. HEA maakt zich daarom sterk voor onder andere:

- Het versterken en ondersteunen van het bestaande netwerk van culturele, sociale en sportieve voorzieningen.
- De verbinding van cultuur en erfgoed met educatie, toerisme en welzijn.
- De initiatieven vanuit de samenleving ruimte geven om te groeien.
- Het actief bevorderen van de samenwerking tussen instellingen, scholen en verenigingen.
- De toegang tot cultuur mogelijk maken voor iedereen, ongeacht leeftijd of achtergrond.

HEA wil dat cultuur in Enkhuizen blijft bloeien, als fundament voor een samenleving die samenwerkt, omziet naar elkaar en haar eigen verhalen koestert. Cultuur reflecteert de ontwikkeling van de stad en is datgeen wat ons met elkaar verbindt.

Recreatie

Verenigingsleven

In Enkhuizen koesteren we een rijk verenigingsleven. Niet alleen kent Enkhuizen vele uiteenlopende sportclubs, maar ook verenigingen zoals voor waterwerken, muziek of kunst en cultuur.

Deze organisaties leveren een belangrijke bijdrage aan de sociale cohesie, de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. Voor bijvoorbeeld onze kinderen is het van onschatbare waarde om lid te zijn van een vereniging, en HEA staat er dan ook voor dat dit voor iedereen mogelijk, toegankelijk en betaalbaar moet zijn.

We zien dat er steeds meer van onze verenigingen wordt gevraagd, maar dat de subsidie afneemt. Om de verenigingen in stand te houden vindt HEA het belangrijk dat de gemeente met hen samenwerkt en hen faciliteert waar dat mogelijk is.

Recreatie in Enkhuizen

Voor HEA is recreatie een belangrijk onderdeel van wat Enkhuizen tot een aantrekkelijke en levendige stad maakt. Onze historische binnenstad, de ligging aan het IJsselmeer en de rijke maritieme traditie bieden ongekennde kansen. Recreatie is voor HEA geen doel op zich. Het moet bijdragen aan een mooie, leefbare en toekomstbestendige stad, voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

De Toeristische Visie Enkhuizen 2024–2030 vormt daarvoor een goed vertrekpunt. HEA onderschrijft het streven naar toerisme dat in balans is met de leefomgeving. Wij geloven in recreatie die trots en verbondenheid versterkt, niet in groei om de groei. De kern ligt in kwaliteit, samenwerking en duurzaamheid.

Toeristenbelasting: investeren in onze havens

HEA vindt het redelijk dat bezoekers een kleine bijdrage leveren aan het behoud en de kwaliteit van onze voorzieningen. Daarom steunen wij een lichte verhoging van de toeristenbelasting, mits de opbrengsten daarvan direct terugvloeien naar de havens.

Zo kunnen we investeren in beter onderhoud, moderne voorzieningen en een aantrekkelijk verblijf voor watersporters. Op die manier wordt toerisme niet alleen een bron van inkomsten, maar een motor voor kwaliteit en duurzaamheid. HEA kiest voor een koers waarin recreatie en toerisme de stad versterken in plaats van belasten.

Gastvrij Enkhuizen

HEA wil dat Enkhuizen blijft investeren in mensen die het gezicht van onze stad vormen. Ondernemers, vrijwilligers en instellingen die bezoekers welkom heten, verdienen structurele ondersteuning. Goed gastheerschap betekent meer dan alleen service: het is het verhaal van Enkhuizen vertellen, zorgen dat gasten zich welkom voelen en onze waarden delen. Een gezamenlijke aanpak, ondersteund door de gemeente, kan die kwaliteit waarborgen.

Een gastvrije stad is ook een overzichtelijke stad. Daarom pleit HEA voor duidelijke en eigentijdse wegbewijzing. Bezoekers moeten zonder moeite hun weg vinden van de parkeerplaats of haven naar het centrum, de musea en de recreatieve hotspots. Goede informatie en heldere routing zorgen voor rust, spreiding van bezoekersstromen en een positieve eerste indruk van Enkhuizen.